Wojciech Kuczkowski

Osiek-Pracz, pow. Wyrzysk

Informator Archeologiczny : badania 6, 103

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

MYSŁOWICE, pow. Wieluń — patrz wczesne średniowiecze

NIESUŁKOWICE, pow. Milicz — patrz epoka brązu
Stanowisko 1

OSIEK-PRACZ, pow. Wyrzysk — Muzeum im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Badania prowadził mgr Wojciech Kuczkowski. Finansowało Muzeum im. L. Wyczółkowskiego i WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko z okresu halsztackiego i lateńskiego.

Teren cmentarzyska usytuowany jest na piaszczystym wzgórzu w dolinie rzeki Łobzonki i pradolinie Noteci. Odkryto i wyeksplorowano 24 groby ciałopalne oraz 80 palenisk. Na uwagę zasługuje duże zróżnicowanie pochówków / groby jamowe, kloszowe, skrzynkowe/ oraz silne ich zagęszczenie. Najciekawszy grób numer 1, długości około 10 metrów, zawierał 18 do 20 popielnic. Do grobu przylegały dwa duże paleniska - miejsca ciałopalenia. W grobie numer 7 o konstrukcji skrzyniowej, odkryto 15 naczyń ułożonych piętrowo. Wszystkie popielnice z Osieka posiadają charakterystyczny układ anatomiczny kości. Część popielnic umieszczona była na nieckowatych kamieniach-żarnach. Na ceramice występują dość często motywy słońca. Wyobrażono je sobie w postaci koła i rozchodzących się promieni bądź też krzyży wpisanych w koło.

Na terenie cmentarzyska w Osieku stwierdzono dużą ilość ognisk i palenisk związanych bezpośrednio z obrzędami pogrzebowymi. Niemal każdy grób otoczony jest wieńcem palenisk. Na płytach niektórych grobów ułożone są paleniska utworzone z ciętych kamieni. Na samej pochyłości wzgórza odkryto całe zespoły palenisk. Gruba warstwa przepalonej ziemi i kamieni świadczy o długotrwałym ich użytkowaniu. Dokładną ich funkcję będzie można określić po rozkopaniu większej powierzchni cmentarzyska.

Prace wykopaliskowe w Osieku-Pracz potrwają przez okres około 5 lat. Zamierza się również zbadać wzgórze za rzeką Łobzonką- miejsce domniemanej osady.